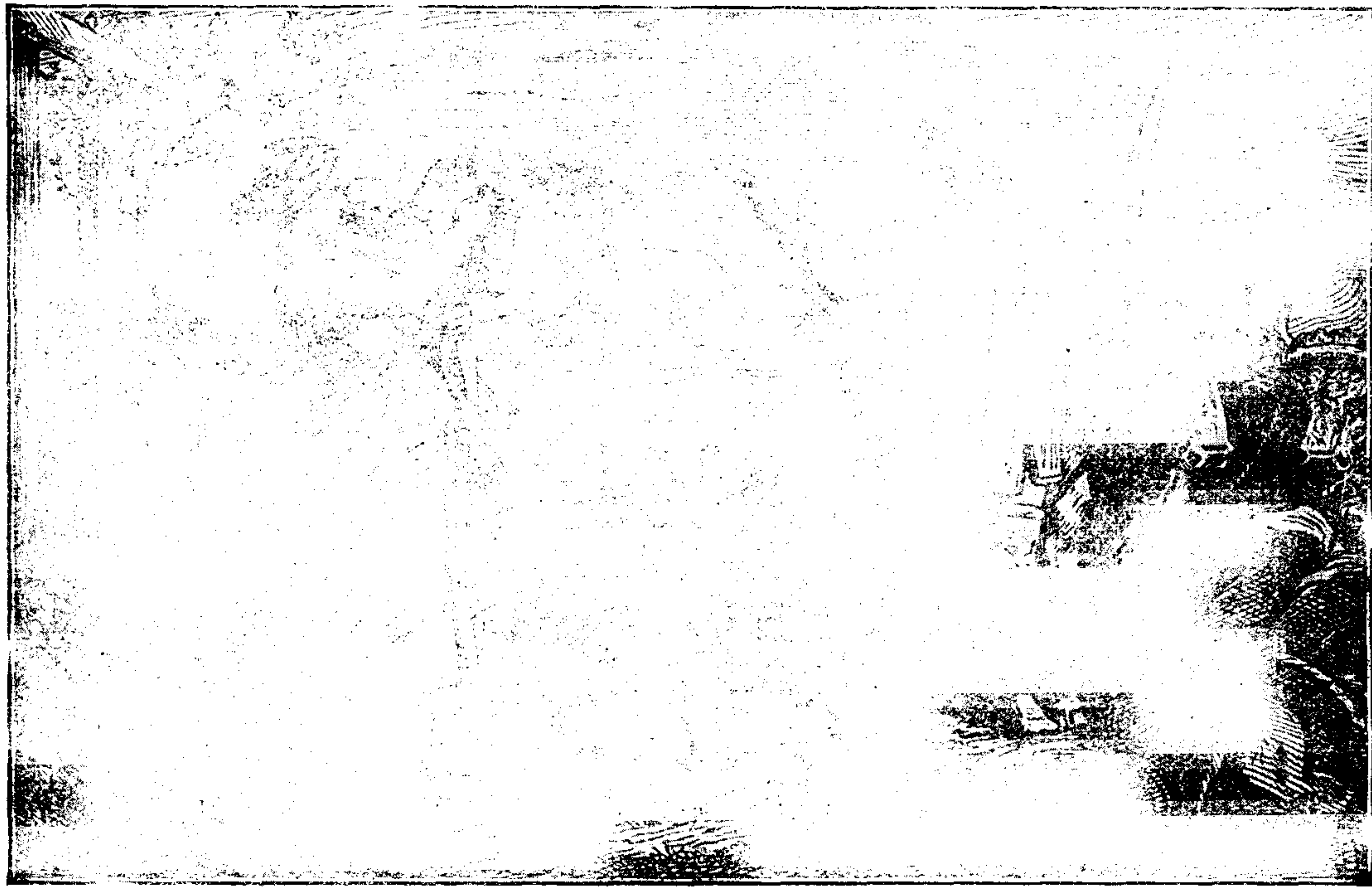

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spar měrný
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedželske kopjeno. ↳

Wudawa so kóždy šobatu w Smolerjez knihiczišćežerńi w Budyšinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedpřatu 40 pj. dostacž

15. njedžela ro swjatej Trojizy.

1. list na Korinthiskich 10, 29.

I.

Džak, džak a jažo džak ma so Bohu dacz wot cžłowjekow, wošebje wot naš, hny tola widžecž hmeši, so tón njebjeski Bóh, tón wodžec wšeho, schož so stanje na hweče, našim němstkim wóštam w pošlednim cžasju tajke krašne dobyča wobradžil je; šu tola do města Riga, tak wažneho města sa naše wóšuske mozy w kraju kaž na morju, nits cžahnyč móhli jako dobyčerjo, a to wšitko, hacž runje šu po liežbach te nješchecželske mozy tak wjele wjetšce dnyžli naše, to wšitko, hacž runjež Franzowjo, a Žendželczenjo, Italszy a Rumunzy so i žyfej mozu prózija, naš přehwinč. Wo cžłowitim měnjenju štoro njemóžna wěz, ja wěryjazych šchecžijanow pak wěste: Bóh je pomhať. Tehodla džak budž Bohu!

W tutym cžasju hny w našich Božich domach žujowy džakny šwjedžen šwjecžili. Šichi wšitkich štych saměrach našich nješchecželow, naš psches hšod přehwinč, móžemy tola psches Božu pomoz i doměrjnjom do pschichodneho lěta šupicž w tej wěstoseži, so budže nam, hdyž wšeho mudrje wužiwanj, došahacž, šchož i šewjenju trjebamj. Starosežow hny šebi wjele cžinili, ale Bóh je to radženje tola špožecžil. — Džak budž Bohu!

To jene pak ženje nješmjemy šabecž, so cžłowjek wot kšlěba jenož njeje žiwy, ale so dyrbi so tež dušchi k jeje prawu pschepomhač; dušcha pak, šchož je jej trjeba, w Božim šlowje namaka. My štejmy w lěče 1917 a šwjecžimj lěšča 400lětny jubilej našeje ewangelišce wěry. Šajki krašny dar reformazije,

so móžemy se študženja Božeho šlowa cžerpacž. W Božim šlowje a šlubjenju namaka dušcha šwoje wofšchewjenje. Tehodla džak budž Bohu tež sa tón dar reformazije.

Psches Bože šlowo pak so cžłowjetej tež šažo jene nowe prawo poskicža: to je ta šwobodnosć šwědomnja. Tuto prawo šjerjemy i Lutheroweje ruki, to cžemy wošebje lěšča šebi pravje psched woczi štajicž a rošpomnicž, so bychmy so šebi tež ššahšwojili.

Šwědomje je šwobodne, t. r. wone njewotwižuje wot cžłowškich šarjadowanjow, ale je šwjasane jenož na Božu wolu.

Hdy by so našim lubym wojakam, kiž šu jeczi w nješchecželskich krajach, w Franzowškej abo Žendželškej abo Ruškej, dženzja prajito, wot dženznišceho dnja seže šwobodni, ništo waž wjazy nješadžeržuje, so šu do domišny wrócžicze; tak bychu so wješekli, so njetrjebaju wjazy cžwila cžerpicž. Abó hdy by jedyn cžłowjek jenemu šhoremu, kotryž je hižo lětadotho na šwoje šlowo: kaž šwjasany, prajil, ja cžzu cže wufšwobodžicž wot twojeje šhoroseže a tebi štrowoseč šažo dacz, fak jara by so tón jemu džakował. To pak je jenož žadanje po wufšwobodženju cžěla i nekajšeho jastwa. Šak wjele wažnišce dyrbjalo cžłowjekam tola byč, so by tež dušcha šwobodna byla, so bychu so šwjasni šwědomnja wotwjasale. To běšce sa našeho Luthera wšak pscheco najwjetšca cžwila, so jemu šwědomje k měrej pschicž nješacze; pscheco jeho myšl šujadowašce: Bóh je jedyn šwjaty Bóh, kiž cžłowjekow dla hřečow domaphta. Šeho šprawne šmyšlenje so njemóžesce špokojicž i tym, šchož žyfej tamneho cžasja jemu k šmėrowanju šwědomnja ššicžesce. Ale tež sa nješo pschidže tón cžas, hdyž jemu nowe ranje šwitasce, hdyž so jemu cžwila wot šwědomnja wotewsa, njemuzh, jako w Božim

myšle bjež a nicžo njecžinicž.“ Ně, luby čłowjecze, niž taž! By drje taž byto, by-li ty jenicžy smutskowny čłowjek był a žyle smutskowny a duchowny žo sežinił, sčtož žo hačž do žudneho dnja nještanj. Na semi je a woštanj jeno saběhowanje a pschibwanje, kotrež žo w tamnym žwěcže dofontja. Zehodla to ja poschtoł primitias spiritus mjenuje, to žu přenje pľody ducha. Zehodla žem žłuscha, sčtož je horfa prajene: Njehesčan je žłubny wotrocž a kóždemu poddany; runje hdžež je žwobodny, nježně uniežo čžinicž; hdžež je s wotrocžkom, dyrbi wschelafore čžinicž. Kaž žo to štawa, chžemy pohladadž.

20. Runjež je čłowjek smutskownje po dušchi psches wěru dospolnje wusprawntjenty a mt wschitto, sčtož dyrbi mēčž, nimo teho, žo dyrbi tuta wěra a dospolnosčž pschewo pschibhwacz hačž do tamneho žiwjenja, to tola hiščeže w tutym čželnym žiwjenju na semi woštawa a dyrbi žam žwoje čželo wodžicž a s ludžimi wobkhadžecž. Tudy nětko skutki sapowčinaju: tu nježně wón prošny kłodžicž; tu ma woprawdže čželo s poseženjom, stražowanjom, džělami a wschēm poněrnym kublanjom honjene a žwucžowane bjež, žo by smutskownemu čłowjeku a wěrye po-žłuschny był a žo runy sežinił, njesadžewał ani žo nježpschecžiwjał, kaž je jeho waschuje, hdžež žo njenuje. Pschetož smutskowny čłowjek je s Bohom šjena, wježeky a šłochtny Šhrystuža dla, fiž je jemu taž wjele čžinił, a wschōn jeho šłocht w tym šteji, žo chze sažo Bohu tež darmo žłuzicž we žwobodnej lubosčži; tudy namaka we žwojim čžele pschecžiwnu wolu, kotraž chze žwētej žłuzicž a pytačž, po čžinž ju šłochtuje. To njemōže wěra čžerpicž a lehnje jemu s šłochtom žo na jeho šchju, žo šłudžicž a jemu wobaračž, kaž žw. Pawoł praji k Romš. 7, 22: „Ja wschał mam špodobanje na Božej woli po smutskownym čłowjeku, taž namakam druhu wolu we žwojim, čžele, kotraž chze mje s hrēchami žimacž.“ Dale: „Ja kšostam žwoje čželo a pohonjam jo k požłuschnosčži, žo bych žam do poroka njesahladnył, fiž dyrbi druhich wucžicž.“ Dale k Galat. 5, 24: „Wschitžy, kotšiz Šhrystužej pschikšłuscheju, kschizuju žwoje čželo s jeho šlymi šłochtami.“ —

21. Me te žame skutki njedyrbja žo štačž w tym mēnjenju, žo psches to žo čłowjek psched Bohom špobožni, pschetož to wopacžne mēnjenje njemōže wěra čžerpjecž, kotraž jenicžy je a bjež dyrbi pobožnosčž psched Bohom; ale jeno w tym mēnjenju, žo by čželo požłuschno bywalo a žo čžicžilo wot žwojich šlych šłochtow, a woko jeno na ške šłochty hladał, je wubnacž. Pschetož, dokelž je dušcha psches wěru čžista a Boha lubuje, chze rad, žo bychu tež wschē wěžy čžiste byle, najprjedy jejne žamžne čželo, a žo by kóždy Boha s njej lubował a kšwalil. Taž žo štawa, žo čłowjek žanteho žwojeho čžela dla njemōže prošny kłodžicž, a dyrbi pschi tym žo we wjele dobrých škutkach šwucžowacz, žo by jo nufował; a tola nježbu dobre skutki prawe kublo, s kotrehož by pobožny a prawy był psched Bohom, ale žo by je čžinił se žwobodneje lubosčže bjes šaplačenja, Bohu žo špodobačž; nicžo druge njeje w tym pytane a widžane, hačž jo by žo Bohu špodobał, kotrehož wolu by rad čžinił nanajšepje. S teho wschał mōže kóždy žam mēru a mudrosčž wsacz k pojimanju čžela; pschetož wón žo poseži, stražuje, džěla, kaž wjele widži, žo je čželu nufne, žo by jeho žamopaschnosčž šłudžil. Čži druhy pak, kotšiz mēnja, se škutkami žo špobožnicž, nimaju na pojimanje kēžbu, ale jeno na skutki hladaju a mēnja, hdž žu tyhžamych jeno mnohe a wulke čžinili, dha je derje čžinjene a bychu žo špobožnjeli, s šwilenti hłowny kamaju a pschi tym žwoje čžela nicža. To je wulka hłuposčž a njemudrosčž kšhesčžanskeho žiwjenja a kšhesčžanskeje wěry, žo chzedža bjes wěry psches skutki pobožni a šbōžni šbhwacz.

(Pschichodnje dale.)

Dobre skutki žu wupłōd wěry.

Šłōž: Bōh chžyl k nam s hnadu pschistupicž atd.

Hdyž wěra wuřwobodžila
je pokuje wěryjazeho,
wón dale šepje pošnawa,
sčto pschikšłuschnosčž je jeho.
A dokelž nowe žiwjenje
je we nim šesthadžalo,
je jeho nětko wježele,
žo by žo pokajalo
we škutkach k čžescži Božej.

Su wopokajma wěry to,
žo džělawy žy w Božy;
bjež prošny njehodži čži žo,
kaž to žu ludžo mwošy,
fiž drjewam žo džē runaju
bjes pľoda žyle hōhny;
ně, dobre skutki šmanjo žu,
žo w žiwjenju žy nowym,
čži s Boha wobradženym.

A přenicžki to Ducha žu
pschi štajnym pschibhwanju
we džělawosčži tvojej tu,
hdžež štejiš k žohnowanju
sa bratrow žwojich potrebných;
jim žłuziš rad a žwěru
a wotrocž taž žy ludži wschēch,
hdž widžecž dawasch wěru,
čži šesthadžamu s Boha.

Bōh w Šhrystužu čže lubuje
a je čže wuřwobodžil,
tež s wěru žiweje do tebe
je horžu lubosčž pľodžil. —
Duž žłuzicž dyrbiš bližšchemu;
čže wěra k žłuzbje nucži
pschi žohnowanym žiwjenju
a wschēdnje s nowa wucži,
žo — dokžnił ty žy Boži! —

Sčtož s Jesužom džē, tōn njebudže kłodžicž w čžemnosčži.

Šłōž: Dušche pschecželo, Bože jehnjatko. —

Jesu, přjedy džē, nam tu na semi; wodnjo, w nožy, w strašče, w nufy njewopusččž mje, njecžin žušy; wjedž mje, luby mōj, pomoznižo, pōj!

Chze čžert šphtowacz, chžyl joh' wotehnacž, hdž wón liščežo žyčže wlecže, dha njech dušcha jemu čžeknje; budž ty bliško mi, knjež we wutrobi!

Pomhaj wojowacz, w wěrye twjerdže štačž, hrēšnym šłochtam žwěru čželacz a žo hrēchow draštu šłelacz; tvoje kajnje mi štaj wschē psched wocži!

Daj mi požłuschnu, šylnu wutrobu; w kóždej, tež najwjetškej šrudžbje daj mi trošcht we tvojej wucžbje, se wschē' žalosčže, pomhaj, wuwjedž mje!

S twojoh' čžela, křiwē, hrēchow wodacže daj mi dostacz s lutej hnady! Wodaj mi wschē moje pady. Njech psches tvoju krej, žo mnu derje štej!

Sdyž je wutroba, psches fšchiž frudžena, polna styska, krywami, boli — dha njech twojej radže iwoli; i nush, i czerpjenjow, wjedź do njebješow!

Dwojeh' Ducha móž, sacžer moju uóz; k dobrym skutkam njech mje ežeri, šđerži, pošylui we wěri, Jesu, wobstajni, to daj i hnady mi!

A twojej wutrobi wsni mje, wobradź mi twoje šwjate žohnowanje, dušchi bliške swarnowanje, šchit najšhlnišchi budź a woštań mi!

Widžecž daj šo mi, i dušche wócžkami! Dowěrnje chzu k tebi hladacž, k twojej hnadže dele padacž, wumóžniko mój, wěcznje bycz chzu twój!

Wumóžniko mój! Šmil šo, ke mui póž. Tebje prošcu, hrěšchniř khudy: Wumož mje se wscheje nush. Šsuknju prawdojče wodžej, woblecž mje!

Draſtu šboža daj, Wótza pokajaj; pschuwjedź ty mje k twojom' bliđu, — o, šo twoju krašnoscz widžu! Šswětlo, pokaj šo, škhadžej i noweho!

Luboscz njebješka póž k nam! — hrěšchnika — wumohla šy i hrěšchnoh' pada; o, kak wulka twoja hnada! Šralo njebješki! wěczny džak budź Čži!

Dušche Šbóžniko, o kak wječ'lu šo na tu pařtwu w twojim raju, kotruž twoji wužiwaju! Bombaj, wjedź mje tam k žórku šboža šam!

Luboscz njebješka! wjedź mje se šwěta k Wótzej! — tu šo dušchi styscheže. — Bombaj k měrej, wumož Šhryšcheže! Dwojej ružy mi pošlicž, najšubschi!

Wjedź mje šbóžny pucz, w twojim šlowje wucz; wjedžesch mje po ežej ežeri, — dha trošcht šbóžny daj we wěri! Wotemě i hnady mi, raj twój njebješki!

Šralo njebješki! Šój twój šchit naž wsni; šwětlo twoje njech nam šwěcz, čžin naž wschittich Bože džecž, kiž šy pschi tebi šbóžne w wěcznoscz!

Š žylej wutrobu eži šo dowěrju; tam pschi twojim šbóžnym ludu tebje wěcznje šhwalicz budu ša wschu dobrotu, wopokajani!

W.

Se Ššerbow, ša Ššerbow.

Š pola. Redaktorej pišche mješ druhim tež jednu šerbški wojař i jeneho lazareta nad Rheinom a to šerbški, šchtož redaktora wošebje šwješela. Redaktor podawa jeho list tu žyly, — wuwšate šy jenož něwtre žyle wošobiniške rynecžki, — a to teho dla, dokelž šy jeho šlowa tak rjež jeno došlowo k tym nastawkam: „Pšchiwěra abo wěra?“ Pšchi tym i dobom šhonimy, šo šy tute njebješke listy, jeli šo šo pišar njemyli, tola tež w šerbškej rěcz i rošchěrjene. Redaktor wuřnawa, šo by jemu lubšcho bylo, jeho pólnoschěry by šo myliř, hacž šo by to wopravdže temu tak bylo. Pšchede wschēm pař pokajže tón list to, šchtož kóžda macž, kóžda mandželška a hewař kóždy šwojim wojařkam šobu dacž dyrbjaj jako tu najšpšchu bróit a jako tón najšhlnišchi šchit; to je: křuta wěra do Boha, kotraž šo dowěrjo do Božeje ruki šhroble wojuje a kotraž šo w šmjertnej nush špuschěža jenož na Boha šamcho! Tón pólnoschěry pišche: . . . Ššym wschaf kuješej šararjej nješnath, a tola šnaju kuješa šararja wot študentškich šet šem, a duž dowoltn šebi, tute rynecžki pišacž. . . . Wotom wudyri ta žalošna wójna, w kotrejž šym tež 30 mēřazow w Šranzowskej šobu wojowal, napošledt w Šlandernškej. . . Ššym 5. žnježa ežej šchorit a pschindžech do lazareta. Tak buch hišcheže tutón křocz psches Božu hnadni ruku psched tutej žalostnej šmjerežu wukhowany.

D knješ šarar, kak huřto šym šo we Wařchim „Bombaj Wóh“ natwarit a trošcht a pomoz pytal a tež namakal, a io wo-

šebje w pošlednich ežej dnjach! Pšchezo šašo a šašo šym te pošldnje ežiřka ežitak, kotrej hišcheže pschi šebi mēřach! Ach, kak šy mje tute šlowa pschezo šašo natwarile: „Wóh njewo-puschěži teho, kiž šo jemu dowěri!“ Šaj, io šy wopravdže trošchtowaze šlowa. „Šchtož Bohu wjón šo dowěri, Wóh teho nihdy njepuschěži!“

Wot 5. augusta šem žane ežiřko wjazy dořtal nješšym a tež žadny list i lubeje domijny, a tak šym pschěže šašo w tutych ežiřkach ežitak. Šajmalu mi tež je: „Pšchiwěra abo wěra?“ Čchwož tute njebješke listy nastupa. šym je: „tehu pola towaršchow nadeřchol a to w wschelatich ekšemplarach. Šewař pař nicžo dořpohušche wo tutych listach pišacž njemóžu, dokelž žadny w rukach nimam. Ššym šo tež huřto džawař, šo je lud hišcheže tak šablajny a móže tajkim listam šo dowěricž, šchtož je tola jenož pschiwěra a pošhauřtwu. (Tute rynecžki dyrbjaje po prawom i hoberřni pišmitami ežiřchěžane bycz. Šchwož pošnoschěry tu hižo piša, je šo w „Bombaj Wóh“ po 5. auguste nadrobniřcho rošjařniko a namaka tu šwoje pólnoschěre wobkřeženje. Red.)

Tak džafuju šo hišcheže junkrócž ša natwarjaje šlowa a nadžijam šo, šo pschichodni nježelu šašo jene i tutych šopjenow dořtanu.

Najwutrobniřchi poštrov! Na šrowe šašowidženje w lubej domijnje!“

A tonu jeno to jene hišcheže: Šak by bylo, hdy bychu lubi Ššerbjo našche šerbške „Bombaj Wóh“ hišcheže porjadniřcho a huřejšcho do pola; abo do žyła šwojim wojařkam škali. Čžiřkow by we wudawarňjach dořč bylo. Ale tež tak móhli ežinicž, šo kóždy šwoje nježelške šopjenko, je wučžitawšchi, wojařkam poščeje. Tak wono dwójžy a trojžy šwój nadawř dokonja. A kak to, to praji tutón list!

Maty Budhšchint ma šašo duchowneho. Šnješ šarřki witar Dobruřky bu tam i duřchowpařtyřjom.

Lutherowe šlowa.

64.

W hospodarřtwje derje njeřteji, hdyž muž pschiwóža a žona šady wetušcha.

65.

Wotrocžy a džowki w domje maju šo šepje hacž jich knježa a knjenje šame; pschetož nimaja, dokonjawschi šwoje džělo, dalšchěje hospodarřteje šarowěže. Je džělo hotowe, jědža a piša a špěwaju šebi pēřnicžku.

66.

Sdyž ma muž šwoju žonu lubo, dha je jemu najřjenišcha a najlubšcha.

67.

Luba džowka, džerž šo pschezo tak psched twojim mužom, šo šo wječeli, hdyž na dompuczju pošochř šwojeho doma wohlada. A hdyž je muž se šwojej žonu tak živy a i nej tak wobšhadža, šo jeho njerad woteńcz widži a šo wječeli, hdyž šašo domoj pschindže, dha derje šteji.

68.

Šahe štawacž a šo młody woženicz, njemóže nikoho facž.

J. K.